

J.J. Lequeu, zelfportret

Een snedig oog / folie(s) du voir

Vind je mijn voeten mooi? vroeg ze.

[Merk op dat gedurende de hele scène ze zich nauwlettend bekijkt in een spiegel, hetgeen niet zonder betekenis is; ze ontleent haar zelfbeeld aan haar spiegelbeeld, waarmee ze zichzelf dus als ruimtelijk discontinu begrijpt.]

Ja, ik vind ze mooi.

Vind je mijn benen mooi?

Ja.

En mijn dijen?

Ja, ik vind ze mooi.

[En zo verder, van top tot teen.]

Dus je houd helemaal van me.

Ja, ik hou helemaal van je.

Ik ook, Paul.

Jean-Luc Godard, *Le Mépris*

Jean Baudrillard, *Le système des objets*

(voice over)

Welbeschouwd, is in feite niemand zich ervan bewust dat dit onvermogen om de aandacht te richten op iets anders dan op zaken die ons direct raken en makkelijk te bevatten zijn, er de oorzaak van is dat het leven van een ieder van een weerzinwekkende armoede is.

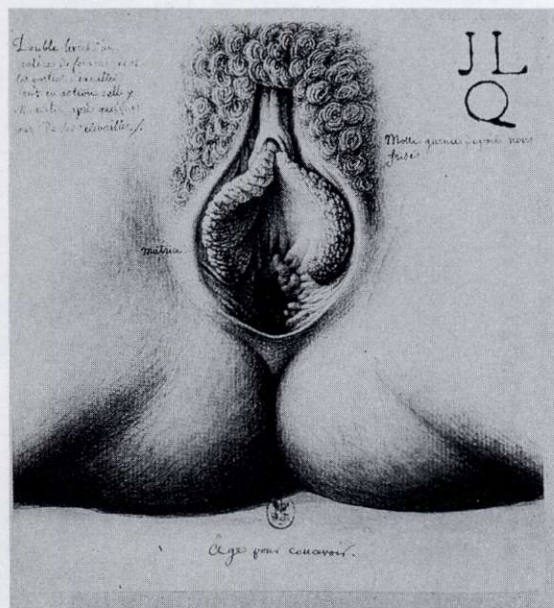
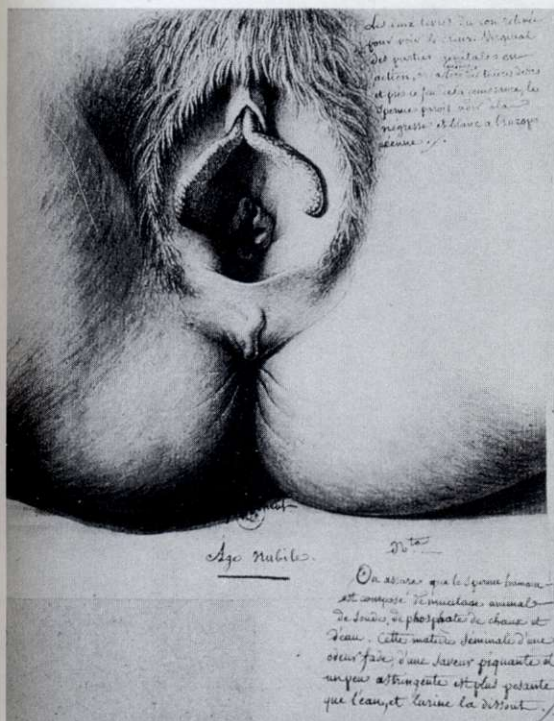
Georges Bataille, *Dossier de l'oeil pinéal*

Onverhuld, op het eerste gezicht lijken de *Figures lascives* van Lequeu niets meer en niets minder dan een minutieuze verslaglegging van een persoonlijke obsessie voor het vrouwelijke geslacht en een curieuze encensering van voyeurisme en exhibitionisme. Maar deze tekeningen onthullen meer dan de naakte, taxonomische classificerende afbeelding lijkt te zijn. Ze zijn de ultieme consequentie van een streven architectuur te laten spreken. Want voordat een *architecture parlante* als metafoor gerealiseerd kan worden moet het lichaam van het wezen dat spreekt, de mens, in een architectonische metafoor getransformeerd worden om ingezet te kunnen worden in het licht scabreuze spel van de architectonische vermomming: Lequeus draperieën bijvoorbeeld rond de ingangspartijen van zijn ontwerpen uit de *Architecture civile* en zijn letterlijk en figuurlijk grotesk-vaginale snedes door de opstand van zijn gebouwen. De beschrijving van deze ontwerpen, de titels, de in het beeld ingelaten woorden blijven een adequate transcriptie van het ontwerp dat vet knipogend elke obsceniteit opheft in een eigenzinnig geënceneerde logica van de evidentie.

De scopische vivisectie die Lequeu uitvoert in zijn *Figures lascives* echter is een spel op het scherp van de snede dat niet gespeeld wordt op het tableau van de afbeelding maar dat lispelend gesouffleerd wordt door de tekst. De tekeningen imiteren de koele en tegelijkertijd geruststellende precisie van een anatomische atlas. Deze objectieve mimicry wordt echter ontmaskerd door de geschreven commentaren die direct onthullen dat een zuiver anatomische representatie niet is beoogd. De bijschriften zijn geen verdubbeling van het beeld, geen titel: de panopticale blik van het wetenschappelijk vertoog wordt door het commentaar niet geënceneerd, maar

J.J. Lequeu, De damessalon op de begane grond, genaamd de tempel van de aardse Venus

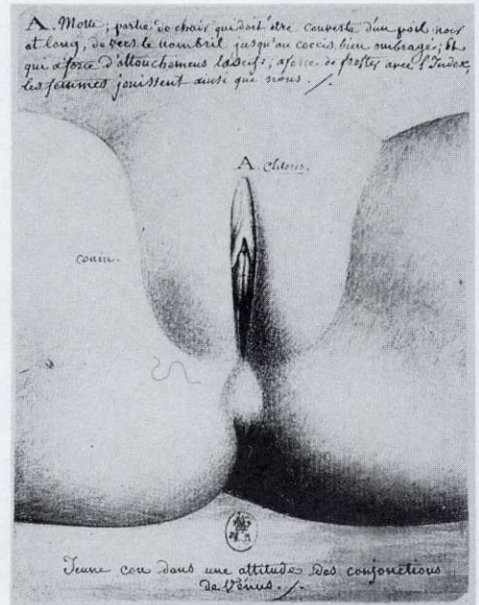
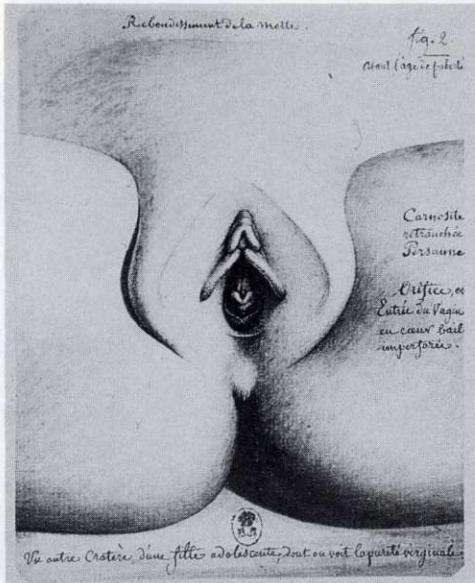
'ge-obsceneerd', het is de voice over die de afbeelding loswoelt van haar geveinsde neutraliteit en een activiteit beschrijft die de afbeelding niet laat zien. De tekst onthult wat de tekening in haar schijnbaar ultieme naaktheid verbergt: 'De venusheuvel; een stuk vlees dat vanaf de navel tot aan de anus bedekt moet zijn met lange zwarte haren, goed in de schaduw... en dat door wulps gestreeld te worden en door stevig met de wijsvinger bewerkt te worden, de vrouw doet klaarkomen net als wij', of: 'De dubbele lippen van een krater waarvan de seksuele delen actief zijn: enkele dagen na de bevalling heeft ze weer een opgewonden kutje.' De tekst ontregelt de orde van de representatie door het geslacht te personifiëren en te identificeren naar vermoede, te verwachten en gebeurde handelingen. En de blik wordt medeplichtig door de lectuur van de legenda, die immers een andere afstand, een nabijer focus verlangt: een scopofiel objectief.

Het alibi van de anatomische zoom, van de wil tot weten, nestelt zich zo tevens in de tekst, in de woorden die de blik veranderen in een staar die gefixeerd wordt op het tot spreken gedwongen geslacht. Maar: als de blik van de Medusa hebben deze tekeningen de frivoliteit van de architecture parlante in een nietszeggend zwijgen versteend.

Dat is hun apotropaeïsch antwoord op een teveel aan gedwongen zichtbaarheid. De tekeningen kijken terug en versplinteren de 'netvliesgevel' van een oog dat dacht te kunnen weergeven wat het weerspiegelde.

Het is de wraak van Eurydike.

Over Jean Jacques Lequeu:

Jean Jacques Marty-L'Herne (=Jacques Guillerme),
'Les cas de Jean Jacques Lequeu', *Macula* nr. 5/6, z.j.,
pp. 138-149.

Philippe Duboy, 'Lo sguardo di Orfeo', *Il piccolo Hans*,
rivista di analisi materialistica nr. 10, 1976, pp. 113-127.

Philippe Duboy, *Lequeu, an architectural enigma*,
Londen, 1986.

Johannes Odenthal, *Imaginäre Architektur*, Frankfurt,
1986.

Anthony Vidler, *The writing of the walls*, Princeton,
1987, pp. 103-124.

